

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นศึกษาการความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ต่อการปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
ผู้วิจัยขอเสนอสรุปผลการวิจัย ตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีการดำเนินการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อการปฏิรูป
การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและขนาด
โรงเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อการ
ปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและ
ขนาดโรงเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้าน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างความพึงพอใจของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

2. สมมติฐานการวิจัย

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพและขนาดโรงเรียนต่างกัน
มีความพึงพอใจต่อการปฏิรูปการศึกษาแตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำนวน 4,773 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้แทนผู้ปกครอง ในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 1,278 คนและในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 3,495 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานและผู้แทนผู้ปกครอง ซึ่งได้มาโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และการเทียบสัดส่วน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 356 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองจากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง แล้วนำไปทดลองใช้กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จาก 15 โรงเรียน จำนวน 60 คน แล้วนำมาหาค่า ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ได้เท่ากับ 0.95 แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการปฏิรูปการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Rating Scale)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะ แนวทางในการปรับปรุงการสร้าง ความพึงพอใจในแนวทางการปฏิรูปการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 และผู้บริหารสถานศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการส่งแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งนัดหมาย วัน เวลาในการเก็บแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งและรับคืนแบบสอบถามด้วยตนเอง จากแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 356 ฉบับ ได้รับคืนทั้งหมด 356 ฉบับ คิดเป็น 100%

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ได้นำมาวิเคราะห์ โดยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์ความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการปฏิรูปการศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการปฏิรูปการศึกษา โดยรวมและรายด้าน โดยการวิเคราะห์ F -test จำแนกตามสถานภาพและ วิเคราะห์ t -test จำแนกตามขนาดโรงเรียน และทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe')

3. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 3 โดยการวิเคราะห์ สัจเคราะห์ สรุปประเด็น ข้อเสนอแนะแล้วเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย

5. สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า

1. ความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการปฏิรูปการศึกษา จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.17$) ด้าน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.05$) และด้านระบบการศึกษา ($\bar{X} = 4.03$)

เมื่อจำแนกตามสถานภาพพบว่า

ผู้บริหาร มีความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านระบบการศึกษา ($\bar{X} = 4.32$) ครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.31$) และด้านทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.30$)

ครู มีความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านระบบการศึกษา ($\bar{X} = 4.24$) ด้านทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.16$) และ ด้านการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.95$)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.01$) ครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.93$) และด้านการบริหารและการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 3.91$)

ผู้แทนผู้ปกครอง มีความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.13$) ครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.04$) และด้านการบริหารและการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 3.89$)

เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่า

โรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.22$) ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.10$) และด้านระบบการศึกษา ($\bar{X} = 4.05$)

โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.14$) ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.05$) และด้านระบบการศึกษา ($\bar{X} = 4.02$)

2. เปรียบเทียบความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามสถานภาพโดยรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่า ผู้บริหาร ครู ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้แทนผู้ปกครอง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการปฏิรูปการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า ในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าในด้านระบบการศึกษา ด้านการเรียนรู้อ ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา และด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนในด้านทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ข้อเสนอจากแบบสอบถามปลายเปิด โดยเรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อย 5 อันดับแรก ดังนี้คือ ควรมีการอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารการศึกษาแก่บุคลากรและชุมชน ควรมีการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ วิทยากรท้องถิ่นและภูมิปัญญาชาวบ้านเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนาโดยการอบรมสัมมนา ศึกษาดูงาน การศึกษาต่อ ควรมีการประชุมร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่น และควรมีการจัดโครงการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมแก่นักเรียน

6. อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการปฏิรูปการศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เพราะว่ นโยบายด้านการปฏิรูปการศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเยาวชน ตลอดจนการพัฒนากระบวนการบริหารการศึกษาและบุคลากร เป็นเรื่อง que ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาต้องตระหนัก มีความเข้าใจและนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงาน ผู้บริหารมีบทบาทที่สำคัญในการกำกับ ดูแลและติดตามการปฏิบัติงานด้านการปฏิรูปการศึกษา การมอบหมายงานที่เหมาะสมแก่บุคลากร การส่งเสริมความรู้และการเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติ การส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพบุคลากร โดยการอบรม สัมมนา ดูงานเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ

และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ ทำให้ผลงาน ผลผลิต คือผู้เรียน ความเจริญก้าวหน้าของสถานศึกษาและเยาวชน เป็นที่ประจักษ์แก่ชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ มงคลชัย รัตนอ่อน (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอคอนสาร ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 3 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ในด้านกิจการนักเรียนและด้านวิชาการ เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 3 จำแนกตามตามอาชีพ โดยรวม พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับการศึกษาของประยุทธ กำสมุทธ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามสถานภาพ อายุราชการและขนาดของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านการร่วมกันวางแผนยุทธศาสตร์และการนำไปใช้ การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน และการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพ พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้าน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า มีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากผลการวิจัยของ ทองพูน โปโสลี (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ในด้านการปฏิรูประบบบริหารและการจัดการศึกษา และด้านปฏิรูปวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา เมื่อเปรียบเทียบการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่า ได้มีการดำเนินการเกี่ยวกับ การจัดตั้งกรรมการโรงเรียน การจัดระบบงานประกันคุณภาพการศึกษา การปรับปรุงบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและองค์ประกอบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการศึกษา การสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูและบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความพึงพอใจ การบริหารหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ การสร้างความเข้าใจให้กับครูเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีการจัดกระบวนการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียน

เป็นสำคัญ ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ได้แก่ ด้านบุคลากรในสถานศึกษา องค์กร สถาบันในท้องถิ่น รวมถึงคณะกรรมการโรงเรียน ยังขาดความรู้ในการดำเนินการในแนวทางการปฏิรูปการศึกษาอย่างชัดเจน การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งวิธีการที่ได้ใช้ในการแก้ปัญหา คือ การประชุมชี้แจง การจัดประชุม อบรมสัมมนาให้ความรู้ การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการและการศึกษาดูงาน

2. เปรียบเทียบความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการปฏิรูปการศึกษา จำแนกตามสถานภาพโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ เพราะว่า สภาพความพร้อมทางด้านต่าง ๆ ของบุคลากร ความพร้อมทางด้านงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในการดำเนินงาน ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงาน การได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน สิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพการปฏิบัติงาน ขวัญและกำลังใจที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน ระบบบริหาร สภาพการบริหารงานและความแตกต่างระหว่างบุคคล สิ่งเหล่านี้ อาจเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบและเป็นอุปสรรคต่อการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ปิตติยะ สุภรณ์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีความคิดเห็นโดยรวมและในรายด้านอยู่ในระดับมาก เกี่ยวกับ ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน ลักษณะงานที่ทำ ความรับผิดชอบในงานและการได้รับการยอมรับนับถือ การปกครองบังคับบัญชา ความสัมพันธ์ของครูในหน่วยงาน นโยบายและการบริหาร ความเป็นอยู่ส่วนตัว เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า มีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ จิราณูช พิสัยพันธ์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานตามแนวปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอปากคาด จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติงานตามแนวปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูประบบบริหารการศึกษา การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา และการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน เมื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตาม

แนวปฏิบัติการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามสถานภาพ พบว่า มีความคิดเห็น โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณามาตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน เพราะว่า ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา มีหน้าที่ปฏิบัติตามนโยบายและคำสั่งของทางราชการ ซึ่งนโยบาย หรือ คำสั่งของทางราชการนั้นจะมีความยาก ง่าย ชับซ้อนในการปฏิบัติที่ต่างกัน ผู้บริหารไม่ว่าจะในสถานศึกษาระดับใด ประเภทใด ในพื้นที่ใด ก็ตาม ในฐานะผู้บังคับบัญชาสูงสุดของหน่วยงานจะต้องมีการวางแผนการทำงาน การมอบหมายภาระงานที่เหมาะสมแก่บุคลากร บริหารงานงบประมาณ งานบุคลากร งานวิชาการและการบริหารงานทั่วไป ภายใต้อำนาจหน้าที่ ขอบข่าย และในสถานการณ์ของแต่ละสถานศึกษา เพื่อให้มีการดำเนินงานที่ราบรื่น ให้มากที่สุด และประสบผลสำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของธงชัย ภูมิประเสริฐ (2546 : 60-68) ที่ได้ศึกษา ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามแนวทางปฏิบัติการศึกษาของครู อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามแนวทางปฏิบัติการศึกษาของครู อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านการปฏิบัติการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามแนวทางปฏิบัติการศึกษาของครู อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในด้านการปฏิบัติการบริหารและการจัดการศึกษาที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับการศึกษาของธีรพล บาริสรี (2546 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการปฏิบัติงานโดยภาพรวมและรายด้าน มากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก มีการปฏิบัติงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการระดมทรัพยากรและสร้างสัมพันธ์กับชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนขนาดกลาง มีการปฏิบัติงานด้านการระดมทรัพยากรและสร้างสัมพันธ์กับชุมชน มากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

7.1.1 ควรมีการจัดการอบรมเพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องหลักสูตรสถานศึกษาให้ผู้ปกครองและชุมชนได้รับรู้และเข้าใจได้มากขึ้น

7.1.2 ควรมีการนำเรื่องราวเกี่ยวกับชุมชน ท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาวบ้าน เข้าไปบูรณาการในหลักสูตรสถานศึกษา

7.1.3 ควรมีการจัดทำเอกสารเผยแพร่ผลการดำเนินงานด้านการบริหารสถานศึกษาแก่สาธารณชน

7.1.4 ควรมีการจัดโครงการที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพแก่บุคลากรและนักเรียน

7.1.5 ควรมีจัดโครงการอบรมการจัดทำผลการวิชาการแก่ครูและบุคลากร

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

7.2.1 ควรมีการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการศึกษา โดยการพิจารณาตัวแปรอื่น ๆ เช่น องค์กรปกครองท้องถิ่น ตัวแทนจากภาครัฐ เอกชน หน่วยงานอื่น นักเรียน และบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

7.2.2 ควรมีการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจต่อผลผลิตทางการศึกษาหรือคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อให้สามารถนำผลการวิจัยมาปรับปรุงการดำเนินงาน เพิ่มประสิทธิภาพและเพิ่มคุณภาพทางการศึกษาให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง